

Основні вимоги до знань, вмінь і навичок гуртківців за рівнями навчання в гуртках туристсько-краєзнавчого профілю

Початковий рівень

(юні туристи-краєзнавці, 1 – 2 роки навчання)

Учні повинні знати:

- основні правила безпеки учасників туристських походів та змагань, при подоланні окремих перешкод, організації біваку;
- правила екологічної безпеки, збереження природи при проведенні туристських подорожей та змагань;
- види спортивного туризму та їх особливості;
- основні правила орієнтування на місцевості, порядок роботи з картою і компасом при орієнтуванні на місцевості;
- види вогнищ та їх призначення;
- туристське спорядження для подорожі по рідному краю;
- основні вимоги до гігієни туриста в подорожі;
- правила організації навчального місця;
- основні історичні та природні пам'ятки рідного краю.

Учні повинні вміти:

- орієнтуватися на місцевості за допомогою карти та компасу, проходити нескладні маршрути за легендою;
- розробляти маршрути 1-3-денних туристських походів по рідному краю;
- рухатися по слабо пересіченій місцевості, долати трав'яні та піщані схили середньої крутизни (з самостраховкою альпенштоком та/або взаємодопомогою), заболочені ділянки по купинах чи жердинах, яри по колоді чи мотузці з перилами;
- в'язати основні туристські вузли – прямий, академічний, вісімку, провідник, схоплюючий, удавку тощо;
- встановлювати намет, розпалювати вогнище в різних погодних умовах;
- готувати найпростіші страви в похідних умовах на вогнищі;
- складати опис маршруту 1-3-денного походу;
- дотримуватися правил санітарії, гігієни і техніки безпеки;
- бережно ставитися до інструментів, обладнання та спорядження;
- оцінювати власні досягнення та досягнення інших гуртківців;
- співпрацювати та розподіляти обов'язки під час колективної роботи.

Учні повинні взяти участь у змаганнях із спортивного туризму на дистанціях 1 класу та/або туристсько-краєзнавчій подорожі 1 - 3 ступеню складності; виконати нормативи не нижче 2-го юнацького розряду зі спортивного туризму.

Основні вимоги до знань, вмінь і навичок гуртківців за рівнями навчання в гуртках туристсько-краєзнавчого профілю

Основний рівень

(історичне краєзнавство, 1 – 3 роки навчання)

Учні повинні знати:

- основні історичні, археологічні та природні пам'ятки Закарпаття та України;
- документацію для проведення археологічних розкопок;
- основні документи музейної справи;
- основні вимоги до звіту про краєзнавчу експедицію та туристський похід;
- краєзнавчу та іншу літературу з історії рідного краю;
- схему опису маршруту краєзнавчої експедиції;
- кіно–фотодокументи та інші джерела про історію рідного краю;
- правила безпеки учасників туристських походів та змагань, при подоланні перешкод, організації біваку;
- права та обов'язки учасників подорожей та змагань;
- основні положення Правил проведення туристських подорожей з учнівською та студентською молоддю України та Правил змагань із спортивного туризму;
- вимоги до походів різного ступеню та категорії складності;
- основні види перешкод, що визначають рівень складності походу (відповідно до обраного виду туризму);
- особливості організації біваку;
- вимоги до організації харчування туристів;
- умовні знаки спортивної та топографічної карти, порядок проходження дистанцій на змаганнях зі спортивного орієнтування;
- туристські можливості регіонів Закарпаття та України;
- краєзнавчу та спеціальну літературу з історії рідного краю;
- основні види краєзнавчих спостережень, які можуть здійснюватися в краєзнавчій експедиції чи туристському поході, інструменти (прилади), які при цьому застосовуються;
- місцеві ознаки погіршення та покращення погоди;
- симптоми основних видів травм та захворювань, які можуть статися в поході чи на змаганнях;
- порядок дій в екстремальній (аварійній) ситуації в поході чи на змаганнях, порядок надання першої долікарської допомоги;

Учні повинні вміти:

- працювати з краєзнавчою та спеціальною літературою в архівах та інших наукових установах;
- розробляти анкети та запитальники;
- систематизувати зібраний краєзнавчий матеріал;
- оформляти звіт про краєзнавчу експедицію, виступати з доповідями, рефератами, пропагувати роботу гуртка.

- орієнтуватися на місцевості за допомогою карти та компасу, проходити маршрут за легендою, картою, долати дистанцію спортивного орієнтування в заданому напрямку та/або за вибором, по маркованій дистанції;

- розробляти маршрути експедицій та походів 1 - 3 ступеню складності (відповідно до обраного виду туризму);

- вимірювати відстані та визначати висоту предметів на місцевості різними способами;

- долати річку вброд, по колоді, мотузці з перилами, навісній переправі, долати круті трав'яні та піщані схили (спуск спортивним способом та підйом спортивним способом), траверс перешкоди;

- в'язати вузли, які застосовуються в туристських походах та в змаганнях;

- організувати бівак, розпалювати вогнище;

- складати меню для туристського походу;

- готувати їжу в похідних умовах на вогнищі;

- дотримуватися правил санітарії, гігієни і техніки безпеки;

- бережливо ставитися до обладнання та спорядження;

- оцінювати власні досягнення та досягнення інших гуртківців;

- співпрацювати з ровесниками під час колективної роботи;

- складати звіт про краєзнавчу експедицію, технічний опис маршруту;

- надавати першу долікарську допомогу при травмах;

Учні повинні взяти участь в краєзнавчій експедиції, туристському поході (3 ст.ск. – I кат.ск).

Основні вимоги до знань, вмінь і навичок гуртківців за рівнями навчання в гуртках туристсько-краєзнавчого профілю

Основний рівень (географічне краєзнавство, 1 – 3 роки навчання)

Учні повинні знати:

- географічні терміни;
- основні складові географічної характеристики рідного краю;
- основні напрями географічних досліджень;
- методи комплексного дослідження території під час експедиції;
- загальну структуру наукового дослідження;
- схему опису маршруту краєзнавчої подорожі;
- основні види краєзнавчих спостережень, які можуть здійснюватися в краєзнавчій експедиції або туристському поході та інструменти (прилади), які при цьому застосовуються;
- краєзнавчу та спеціальну літературу з географії рідного краю;
- туристські можливості України та окремих регіонів;
- правила безпеки учасників туристсько–краєзнавчих походів та змагань, при подоланні перешкод, організації біваку;
- права та обов'язки учасників подорожей та змагань;
- основні положення Правил проведення туристських подорожей з учнівською та студентською молоддю України та Правил змагань зі спортивного туризму;
- вимоги до походів різних ступенів та категорій складності;
- особливості організації біваку;
- вимоги до організації харчування туристів;
- умовні знаки спортивної та топографічної карти, порядок проходження дистанцій на змаганнях зі спортивного орієнтування;
- місцеві ознаки погіршення та покращення погоди;
- симптоми основних видів травм та захворювань, які можуть статися в поході чи на змаганнях;
- порядок дій в екстремальній (аварійній) ситуації під час краєзнавчої експедиції, походу чи на змаганнях, порядок надання першої долікарської допомоги.

Учні повинні вміти:

- працювати з краєзнавчою та спеціальною літературою в архівах та інших наукових установах;
- чітко, логічно і аргументовано виступати з доповідями–захистами власних досліджень;
- брати участь у дискусіях на наукові теми;
- якісно оформляти науково–дослідницькі роботи;

- розробляти анкети та запитальники;
- систематизувати зібраний краєзнавчий матеріал;
- розробляти схеми екскурсійних маршрутів;
- орієнтуватися на місцевості за допомогою карти та компасу, проходити маршрут за легендою, картою, долати дистанцію спортивного орієнтування в заданому напрямку та/або за вибором, по маркованій дистанції;
 - вимірювати відстані та визначати висоту предметів на місцевості різними способами;
 - долати річку вброд, по колоді, мотузці з перилами, навісній переправі, круті трав'яні та піщані схили (спуск спортивним способом, підйом спортивним способом), траверс перешкоди;
 - в'язати вузли, які застосовуються при проходженні туристських походів та участі в змаганнях;
 - організувати бівак, розпалювати вогнище;
 - скласти меню для туристсько-краєзнавчих походів та експедицій;
 - готувати їжу в похідних умовах на вогнищі;
 - дотримуватися правил санітарії, гігієни і техніки безпеки;
 - бережливо ставитися до обладнання та спорядження;
 - оцінювати власні досягнення та досягнення інших гуртківців;
 - співпрацювати з ровесниками під час колективної роботи;
 - надавати першу долікарську допомогу.

Учні повинні взяти участь в краєзнавчій експедиції, туристському поході (3 ст.ск. – I кат.ск).

Основні вимоги до знань, вмінь і навичок гуртківців за рівнями навчання в гуртках туристсько-краєзнавчого профілю

Основний рівень (геологічне краєзнавство, 1 – 3 роки навчання)

Учні повинні знати:

- основні поняття з геології;
- значення геології в розвитку господарства України;
- геологічні пам'ятки, історію геологічного розвитку, тектонічні структури та корисні копалини рідного краю;
- найпростіші методи пошуку корисних копалин;
- основні методи геологічних досліджень;
- основні види геологічних спостережень, які можуть здійснюватися в туристському поході та інструменти (прибори), які при цьому застосовуються;
- елементи петрографії та мінералогії;
- туристські можливості України та окремих регіонів;
- правила підготовки та написання учнівської пошуково-дослідницької роботи;
- правила безпеки учасників туристських походів та змагань, при подоланні перешкод, організації біваку;
- права та обов'язки учасників подорожей та змагань;
- основні положення Правил проведення туристських подорожей з учнівською та студентською молоддю України та Правил змагань зі спортивного туризму;
- основні види перешкод;
- основи тактики туристського походу;
- особливості організації біваку;
- вимоги до організації харчування туристів.

Учні повинні вміти:

- виконувати найпростіші геолого-пошукові роботи;
- працювати з навчальними колекціями мінералів, гірських порід, корисних копалин;
- давати схематичну фізико-географічну та геологічну характеристику району проведення геолого-краєзнавчої експедиції;
- виконувати практичні роботи на відслоненнях;
- вміти вести польову книжку геолога;
- вести геологічну документацію;
- виконувати камеральні та лабораторні роботи;
- орієнтуватися на місцевості за допомогою карти та компасу, проходити маршрут за легендою, картою;
- розробляти маршрути походів та краєзнавчих експедицій;
- працювати з краєзнавчою та спеціальною літературою в архівах, бібліотеках, наукових установах;

- систематизувати зібраний геологічний та краєзнавчий матеріал;
- складати геологічний звіт, виступати з доповідями, рефератами, пропагувати роботу гуртка;
- представляти результати пошуково-дослідницької роботи на конкурсах, конференціях, олімпіадах;
- долати річку вбхід, по колоді, безпечно долати яри, круті трав'яні та піщані схили за допомогою мотузки з перилами, навісної переправи, за допомогою маятника;
- вимірювати відстані та визначати висоту предметів на місцевості різними способами;
- в'язати вузли;
- організувати бівак, розпалювати вогнище;
- складати меню для туристського походу;
- готувати їжу в похідних умовах на вогнищі;
- дотримуватися правил санітарії, гігієни і техніки безпеки;
- бережливо ставитися до обладнання та спорядження;
- оцінювати власні досягнення та досягнення інших гуртківців;
- співпрацювати з ровесниками під час колективної роботи;
- складати певний розділ звіту про краєзнавчу експедицію чи туристський похід, технічний опис маршруту;
- надавати першу долікарську допомогу при травмуваннях.

Учні повинні взяти участь в краєзнавчій експедиції, туристському поході (3 ст.ск. – I кат.ск).

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ЗЦТКЕСУМ

Основні вимоги до знань, вмінь і навичок гуртківців за рівнями навчання в гуртках туристсько-краєзнавчого профілю

Основний рівень (літературне краєзнавство, 1 – 3 роки навчання)

Учні повинні знати:

- краєзнавчу та спеціальну літературу з історії рідного краю;
- основні літературні, історичні та природні пам'ятки України;
- основні види краєзнавчих спостережень, які можуть здійснюватися в туристському поході та інструменти (прилади), які при цьому застосовуються;
- краєзнавчу та іншу літературу з історії рідного краю;
- схему та опис маршруту краєзнавчої експедиції;
- кіно, - фотодокументи та інші джерела про історію рідного краю;
- правила безпеки учасників туристських походів та змагань, при подоланні перешкод, організації біваку;
- права та обов'язки учасників туристських подорожей;
- основні положення Правил проведення туристських подорожей з учнівською та студентською молоддю України та Правил змагань зі спортивного туризму;
- вимоги до походів різного ступеню та категорії складності;
- особливості організації біваку в обраному виді туризму;
- вимоги до організації харчування туристів;
- умовні знаки спортивної та топографічної карти, порядок проходження дистанцій на змаганнях зі спортивного орієнтування;
- туристські можливості різних регіонів України;
- місцеві ознаки погіршення та покращення погоди;
- симптоми основних видів травм та захворювань, які можуть статися в поході чи на змаганнях;
- порядок дій в екстремальній (аварійній) ситуації в поході, порядок надання першої долікарської допомоги;
- основні вимоги до звіту про туристсько-краєзнавчу експедицію.

Учні повинні вміти:

- працювати з краєзнавчою та спеціальною літературою в архівах, бібліотеках та наукових установах;
- розробляти анкети та запитальники;
- систематизувати зібраний краєзнавчий матеріал;
- оформляти звіт про краєзнавчу експедицію, виступати з доповідями, рефератами, пропагувати роботу гуртка літературного краєзнавства;
- орієнтуватися на місцевості за допомогою карти та компасу, проходити маршрут за легендою, картою, долати дистанцію спортивного орієнтування в заданому напрямку та/або за вибором, по маркованій дистанції;
- розробляти маршрути краєзнавчих експедицій та походів 1 - 3 ступеню складності;
- вимірювати відстані та визначати висоту предметів на місцевості різними способами;

• долати річку вбхід, по колоді, мотузці з перилами, навісній переправі, круті трав'яні та піщані схили (спуск спортивним способом, підйом спортивним способом), траверс, перешкоди за допомогою мятника;

- в'язати вузли, які застосовуються в туристських походах та на змаганнях;
- організувати бівак, розпалювати вогнище;
- складати меню для туристського походу чи краєзнавчої експедиції;
- готувати їжу в похідних умовах на вогнищі;
- дотримуватися правил санітарії, гігієни і техніки безпеки;
- бережливо ставитися до обладнання та спорядження;
- оцінювати власні досягнення та досягнення інших гуртківців;
- співпрацювати з ровесниками під час колективної роботи;
- надавати першу долікарську допомогу при травмах, вивихах тощо;

Учні повинні взяти участь в краєзнавчій експедиції, туристському поході (3 ст.ск. – I кат.ск).

Основні вимоги до знань, вмінь і навичок гуртківців за рівнями навчання в гуртках туристсько-краєзнавчого профілю

Основний рівень

(археологічне краєзнавство, 1-ий рік навчання)

Учні повинні знати:

- основні поняття та терміни якими оперує археологічна наука;
- класифікацію археологічних пам'яток та їх типи;
- основні археологічні культури Закарпаття;

Учні повинні вміти:

- орієнтуватись по карті, володіти умовними позначеннями зображень рельєфу, топографічних карт, умовними позначеннями археологічних об'єктів;
- володіти правовими та економічними аспектами проведення археологічних досліджень;
- самостійно працювати з науково-популярною літературою, довідниками, путівниками;
- робити опис археологічної знахідки;
- розуміти суть і вміти частково виконувати польову обробку археологічного матеріалу;
- мати досвід замальовування окремих археологічних знахідок і планів археологічних об'єктів або розкопів.

Діагностика отриманих знань та вмінь проводиться під час літнього польового сезону в археологічній експедиції, що має академічний статус.

Основні вимоги до знань, вмінь і навичок гуртківців за рівнями навчання в гуртках туристсько-краєзнавчого профілю

Основний рівень

(археологічне краєзнавство, 2-ий рік навчання)

Учні повинні знати:

- найдавніші археологічні культури світу;
- про основні археологічні культури України;
- розуміти структуру стародавнього суспільства;
- структуру господарства, релігію носіїв різних археологічних культур;
- про геологічне минуле землі, основи нумізматики, остеології та палеонтології.
- основну археологічну термінологію та методику проведення археологічних досліджень;
- цикл робіт що виконується у камеральній лабораторії;
- про історичні реконструкції;
- орієнтуватись у науково-популярній літературі з обраної тематики.

Учні повинні вміти:

- самостійно підготувати науковий реферат;
- систематизувати та обробляти археологічний матеріал;
- розбивати шурфи і розкопи, нанести їх на план;
- робити опис археологічної знахідки та пам'ятки, читати археологічну карту або креслення;
- володіти основними реставраційними прийомами;
- вміти графічно реконструювати уламки посуду;

Діагностика отриманих знань та вмінь проводиться під час літнього польового сезону в археологічній експедиції, що має академічний статус. Складовою діагностики може слугувати участь членів гуртка у роботі МАН та результати конкурсних робіт.

Основні вимоги до знань, вмінь і навичок гуртківців за рівнями навчання в гуртках туристсько-краєзнавчого профілю

Вищий рівень

(археологічне краєзнавство, 3-ій рік навчання)

Учні повинні знати:

- методи датування використовуються в археології;
- археологічну періодизацію;
- основні археологічні культури України і регіону;
- основами ведення польової документації.;
- еволюцію змін в будівельних технологіях;
- основи середньовічної історії регіону;
- сучасні методи консервації і реставрації археологічних знахідок;
- основну архітектурну термінологію;
- основи проведення польових археологічних досліджень;
- основні реставраційні прийоми;
- методику організації та проведення археологічних розвідок та розкопок.

Учні повинні вміти:

- виконувати польову камеральну обробку отриманих матеріалів;
- складати план археологічного розкопу та фіксувати об'єкти;
- розбивати шурфи і розкопи, нанести їх на план;
- робити опис археологічної знахідки та пам'ятки, читати археологічну карту або креслення;
- графічно реконструювати уламки посуду;
- орієнтуватись у науково-популярній літературі з обраної тематики.
- самостійно провести оглядову екскурсію по Невицькому замку;
- самостійно підготувати реферат або науково-дослідну роботу для конкурсу в МАН.

Діагностика отриманих знань та вмінь проводиться під час літнього польового сезону в археологічній експедиції, що має академічний статус. Складовою діагностики можуть слугувати:

- участь членів гуртка у роботі МАН та результати конкурсних робіт;
- кількість учнів, що вирішила продовжити своє навчання у вищих навчальних закладах або вирішила використати отриманні знання на практиці.

Основні вимоги до знань, вмінь і навичок гуртківців за рівнями навчання в гуртках туристсько-краєзнавчого профілю

Основний рівень

(екологічне краєзнавство, 1- 2 роки навчання)

Учні повинні знати:

- правильно оперувати поняттями, з якими ознайомилися впродовж року;
- скласти найпростіші описи підприємств, що впливають на навколишнє середовище;
- вимоги до написання та оформлення звітної документації;
- оформлення експозиційного матеріалу;
- на основі початкових знань з топографії та орієнтування проводити зйомки найпростіших схематичних карт;
- основи практичної екології та природоохоронної роботи;
- різні способи правильного і раціонального використання природних ресурсів свого краю;
- правила безпеки учасників туристських походів та змагань, при подоланні перешкод, організації біваку;
- права та обов'язки учасників туристських подорожей;
- основні положення Правил проведення туристських подорожей з учнівською та студентською молоддю України та Правил змагань зі спортивного туризму;
- вимоги до походів різного ступеню та категорії складності;
- особливості організації біваку в обраному виді туризму;
- вимоги до організації харчування туристів;
- умовні знаки спортивної та топографічної карти, порядок проходження дистанцій на змаганнях зі спортивного орієнтування;
- туристські можливості різних регіонів України;
- місцеві ознаки погіршення та покращення погоди;
- симптоми основних видів травм та захворювань, які можуть статися в поході чи на змаганнях;
- порядок дій в екстремальній (аварійній) ситуації в поході, порядок надання першої долікарської допомоги;
- основні вимоги до звіту про туристсько-краєзнавчу експедицію.

Учні повинні вміти:

- використовувати набуті первинні знання і навички, необхідні при спілкуванні з живою природою;
- виховати у собі екологічну культуру;
- розпізнавати ділянки земної поверхні з однотипними умовами середовища та історично складену сукупність рослин і тварин, що населяють біотоп;
- організовувати самостійно і колективно природоохоронні роботи;
- скласти схеми розподілу енергії;

- визначати типи рослинності;
- проводити дослідницьку архівну роботу;
- володіти навичками колективної діяльності з підготовки екологічних навчальних стежок;
- розпізнавати рослини і тварини;
- вести контроль за станом навколишнього середовища, прогнозувати екологічні ситуації, а також попереджувати негативні наслідки забруднення води, повітря, ґрунтів тощо;
- проводити практичну агітаційну роботу;
- оформляти звіт про краєзнавчу експедицію, виступати з доповідями, рефератами, пропагувати роботу гуртка екологічного краєзнавства;
- орієнтуватися на місцевості за допомогою карти та компасу, проходити маршрут за легендою, картою, долати дистанцію спортивного орієнтування в заданому напрямку та/або за вибором, по маркованій дистанції;
- розробляти маршрути краєзнавчих експедицій та походів 1 - 3 ступеню складності;
- вимірювати відстані та визначати висоту предметів на місцевості різними способами;
- долати річку вброд, по колоді, мотузці з перилами, навісній переправі, круті трав'яні та піщані схили (спуск спортивним способом, підйом спортивним способом), траверс, перешкоди за допомогою м'ятника;
- в'язати вузли, які застосовуються в туристських походах та на змаганнях;
- організувати бівак, розпалювати вогнище;
- складати меню для туристського походу чи краєзнавчої експедиції;
- готувати їжу в похідних умовах на вогнищі;
- дотримуватися правил санітарії, гігієни і техніки безпеки;
- бережливо ставитися до обладнання та спорядження;
- оцінювати власні досягнення та досягнення інших гуртківців;
- співпрацювати з ровесниками під час колективної роботи;
- надавати першу долікарську допомогу при травмах, вивихах тощо;

Учні повинні взяти участь в краєзнавчій експедиції, туристському поході (3 ст.ск. – I кат.ск).

Основні вимоги до знань, вмінь і навичок гуртківців за рівнями навчання в гуртках туристсько-краєзнавчого профілю

Основний рівень (музеєзнавче краєзнавство)

Учні повинні знати:

- основи фондової роботи;
- основні вимоги до обліку та збереження музейних предметів;
- основні етапи та прийоми створення музейної експозиції;
- основні вимоги до масово-просвітницької роботи;
- музейну термінологію.
- правила безпеки учасників туристських походів та змагань, при подоланні перешкод, організації біваку;
- права та обов'язки учасників туристських подорожей;
- основні положення Правил проведення туристських подорожей з учнівською та студентською молоддю України та Правил змагань зі спортивного туризму;
- вимоги до походів різного ступеню та категорії складності;
- особливості організації біваку в обраному виді туризму;
- вимоги до організації харчування туристів;
- умовні знаки спортивної та топографічної карти, порядок проходження дистанцій на змаганнях зі спортивного орієнтування;
- туристські можливості різних регіонів України;
- місцеві ознаки погіршення та покращення погоди;
- симптоми основних видів травм та захворювань, які можуть статися в поході чи на змаганнях;
- порядок дій в екстремальній (аварійній) ситуації в поході, порядок надання першої долікарської допомоги;
- основні вимоги до звіту про туристсько-краєзнавчу експедицію.

Учні повинні вміти:

- складати плани роботи музею;
- здійснювати облік та зберігання музейних предметів;
- організовувати та проводити краєзнавчий пошук за конкретною темою;
- виконувати наукову обробку зібраного матеріалу;
- створювати та оформляти музейну експозицію;
- оформляти звіт про краєзнавчу експедицію;
- орієнтуватися на місцевості за допомогою карти та компасу, проходити маршрут за легендою, картою, долати дистанцію спортивного орієнтування в заданому напрямку та/або за вибором, по маркованій дистанції;
- розробляти маршрути краєзнавчих експедицій та походів 1 - 3 ступеню складності;

•вимірювати відстані та визначати висоту предметів на місцевості різними способами;

•долати річку вброд, по колоді, мотузці з перилами, навісній переправі, круті трав'яні та піщані схили (спуск спортивним способом, підйом спортивним способом), траверс, перешкоди за допомогою маятника;

•в'язати вузли, які застосовуються в туристських походах та на змаганнях;

•організувати бівак, розпалювати вогнище;

•складати меню для туристського походу чи краєзнавчої експедиції;

•готувати їжу в похідних умовах на вогнищі;

•дотримуватися правил санітарії, гігієни і техніки безпеки;

•бережливо ставитися до обладнання та спорядження;

•оцінювати власні досягнення та досягнення інших гуртківців;

•співпрацювати з ровесниками під час колективної роботи;

•надавати першу долікарську допомогу при травмах, вивихах тощо;

Учні повинні взяти участь в краєзнавчій експедиції та туристському поході.

Основні вимоги до знань, вмінь і навичок гуртківців за рівнями навчання в гуртках туристсько-краєзнавчого профілю

Основний рівень

(етнографічне краєзнавство, 1- 2 роки навчання)

Учні повинні знати:

- основні поняття етнографічної науки;
- питання формування української народності та нації;
- історико-етнографічні райони та етнографічні групи українського народу;
- характеристики основних видів господарської діяльності, промислів і ремесел, традиційних засобів пересування, поселення та житла різних регіонів України.
- особливості традиційного одягу та народної кулінарії різних історико-етнографічних районів України;
- характерні особливості сімейного побуту, фольклору та народного образотворчого мистецтва України;
- основи народних знань (астрономічних, метеорологічних, медичних тощо);
- основні поняття з топоніміки;
- особливості культури та побуту інших народів України;
- основні вимоги, методику збирання та обробки етнографічних і фольклорних матеріалів, створення-музейної експозиції;
- правила безпеки учасників туристських походів та змагань, при подоланні перешкод, організації біваку;
- права та обов'язки учасників туристських подорожей;
- основні положення Правил проведення туристських подорожей з учнівською та студентською молоддю України та Правил змагань зі спортивного туризму;
- вимоги до походів різного ступеню та категорії складності;
- особливості організації біваку в обраному виді туризму;
- вимоги до організації харчування туристів;
- умовні знаки спортивної та топографічної карти, порядок проходження дистанцій на змаганнях зі спортивного орієнтування;
- туристські можливості різних регіонів України;
- місцеві ознаки погіршення та покращення погоди;
- симптоми основних видів травм та захворювань, які можуть статися в поході чи на змаганнях;
- порядок дій в екстремальній (аварійній) ситуації в поході, порядок надання першої долікарської допомоги;
- основні вимоги до звіту про туристсько-краєзнавчу експедицію.

Учні повинні вміти:

- визначати пам'ятки народної культури рідного краю;
- працювати з письмовими, документальними джерелами та археологічними пам'ятками в архіві та музеї;

- визначати етнічний склад населення своєї області, району, міста, села;
- проводити регіональне обстеження, визначати належність свого села, міста до певного історико-етнографічного району;
- охарактеризувати основні види господарської діяльності, промисли і ремесла, традиційні засоби пересування, поселення та житла свого регіону;
- виконувати первинну обробку зібраних етнографічних матеріалів;
- використовувати графічні та фотографічні прийоми фіксації етнографічних матеріалів;
- заповнювати польову документацій: зошити, щоденники; складати анкети;
- вести бесіди з інформаторами;
- виявляти риси традиційно-побутової культури, які свідчать про етнічну своєрідність українців, про локальні особливості населення свого району;
- складати етнографічну карту населеного пункту;
- охарактеризувати основні топологічні ознаки житла, його загальнонаціональні риси та локальну специфіку одягу, засоби пересування, промисли і ремесла тощо;
- виявляти характерні риси народної творчості свого району;
- використовувати народні знання з астрономії, метеорології, медицини тощо;
- записувати географічні назви (топоніми), назви народів і етнічних груп (етноніми) тощо;
- збирати, обробляти та вивчати етнографічні та фольклорні матеріали;
- створювати виставочні експозиції;
- оформляти звіт про краєзнавчу експедицію;
- орієнтуватися на місцевості за допомогою карти та компасу, проходити маршрут за легендою, картою, долати дистанцію спортивного орієнтування в заданому напрямку та/або за вибором, по маркованій дистанції;
- розробляти маршрути краєзнавчих експедицій та походів 1 - 3 ступеню складності;
- вимірювати відстані та визначати висоту предметів на місцевості різними способами;
- долати річку вброд, по колоді, мотузці з перилами, навісній переправі, круті трав'яні та піщані схили (спуск спортивним способом, підйом спортивним способом), траверс, перешкоди за допомогою мятника;
- в'язати вузли, які застосовуються в туристських походах та на змаганнях;
- організувати бівак, розпалювати вогнище;
- складати меню для туристського походу чи краєзнавчої експедиції;
- готувати їжу в похідних умовах на вогнищі;
- дотримуватися правил санітарії, гігієни і техніки безпеки;
- бережливо ставитися до обладнання та спорядження;
- оцінювати власні досягнення та досягнення інших гуртківців;
- співпрацювати з ровесниками під час колективної роботи;
- надавати першу долікарську допомогу при травмах, вивихах тощо;

Учні повинні взяти участь в краєзнавчій експедиції та туристському поході.